

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 4 krone,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 3 krone.

Uredništvo v Alojzijevišču, upravništvo v Marijanišču.

Gregorianski koral, njegov postanek, razvoj in uporaba.

(Po svojih predavanjih na poučnem tečaju v Ljubljani spisal dr. Jos. Mantuani.)

(Dalje.)

Za bogoslužno glasbo so imeli Egipčani poseben red tempeljskih pevcev in glasbenikov; to je bila nekaka kasta, v kateri je podedoval sin od svojega očeta i umetniho i službo.

Istotako pri Judih, kjer je bila po Davidovi odredbi ta služba samo v rodu Levijevem (I., Kron., 15, 16 nsl.)

Glavna zbirka bogoslužnih pesni, knjige psalmov, so zložene po merilu, razvrstitvi misli in razreditvi posamnih članov gotovo po staroegiptovskih vzorcih. Učeni egiptolog Brugsch (Hieroglyph. Grammatik, (1873) str. 97 nsl.) je celó dokazal, da se nahajajo v najstarejšem še ohranjenem himnu, maliku Amon-Râ na čast zloženem, nekatere vrste, ki imajo popolnoma isto besedilo, kot nekatere psalmove vrste.

Takih stikov bi mogli navesti še brez števila. A že to kaže, da je bila starojudovska glasba pred in po Davidu, popolnoma odvisna od najglobljega kulturnega vpliva, ki so ga prejeli do časa, ko so si postavili zidan tempelj v Jeruzalemu. Vsaj je bil tudi ta i po slogu i po razredbi svojih delov zasnovan popolnoma po tistem kopitu, kot egiptovska svetišča in stavbenik je bil poganski Feničan, Hiram. (Prim. Wolf P. Odilo, Der Tempel von Jerusalem, str. 21 nsl.).

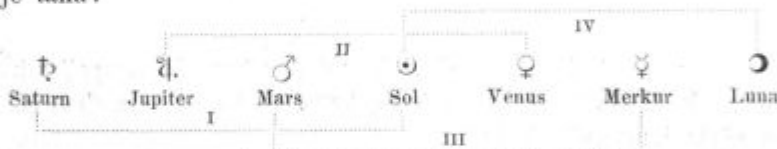
S tem pa nismo trdili, da je bila egiptovska glasba brez ptujega vpliva. Kar so znali Egipčani, to so znali tudi drugi orientalski narodi, Asirci, Babilonei, Medi, Kaldejci, Kititi, Feničani, i. dr. A ker so Egipčani vse pismeno uredili in na podlagi pisanih knjig učili, smemo reči, da je stari Egipet za nas zastopnik staroorientalske kulture in vede, torej tudi glasbe.

Žal, da o glasbenem sestavu ali sistemu nimamo dovolj jasnih prič, to se pravi, nedostaje nam neposrednih virov. To nas pa ne smé ostra-

šiti. Dandanes se glasbeni zgodovinarji z izgovorom odtegujejo težavnemu preiskavanju, češ, o egiptovski glasbi ne vemo ničesar. To je pač v toliko resnično, da nimamo pred seboj urejenih aktov in teoretičnih knjig; zato pa poznamo kulturne razmere vsaj toliko, da smemo izvajati sklepe o osnovnih podlagah stare orientalske glasbe. In to je delo za vestne zgodovinarje, delo misli in kombinacije, ne prepisavanja iz virov. Ko bi se kdaj našla kaka staroegiptovska glasbeno-teoretična knjiga, bilo bi seve to vprašanje rešeno. Mogoče je pa vsaj po sklepih priti do spoznanja osnovnih razmér.

Zgodovinar Dio Cassius (* 155, † ok. 230 po K.) piše v 18. poglavju 37. knjige svoje rimske zgodovine o Judih in o njihovi razdelitvi tedna v 7 dni. Tu pravi, da so dobili Judje to razdelitev od Egipčanov; ti pa so teden razdelili na muzikalični podlagi. Ta podlaga je pa „tonovska vrsta, ki se imenuje diatessarón“, to se pravi, vrsta štirih tonov ali tetrahord.

Stvar je ta. Stari so poznali 7 zvezd premičnic in so jih zvrstili po dolgosti njihovega pota. Na prvem mestu stoji „Saturn“, ki ima najdaljšo pot, za njim „Jupiter“, in tako naprej; na zadnjem mestu je „Luna“, ker ima najkrajšo pot. Za vsako zvezdo so imeli posebno znamenje. Vsa vrsta torej je taka:

Če so to liho številko (7) razredili v tetrahorde, dobili so sodvo število štirih tetrahordov. In ves grški (istotako judovski glasbeni sestav) sloni na tetrahordih. To se pravi torej: judovska in grška glasba slonita na skupni, t. j. egiptovski podlagi. Da je temu res tako, dokazujejo za stari Egipet starodavne pesmi današnjih Koptov, osobito pa Beduinov v puščavi, kateri še dandanes ravno tako živé, kot pred 3000 leti, ki se ravno tako oblačijo, kot sveto pismo pripoveduje o sv. Janezu Krstniku in se istotako hranijo s koreninami, kobilicami in z medom divjih bučel (Mat. 3, 4. — Mark., 1, 6). Kot so ohranili prosti sinovi arabske puščave svoje stare navade in staro hrano, isto tako so obdržali tudi staro glasbo, nemoteni od tujih vplivov. Ti rodovi so ostali do današnjega dne politično prosti, ker so se vedno znali ubraniti ptujega vpliva. In kakšna je njihova glasba? V prvi vrsti in pred vsem je vokalna, tesno zvezana z besedilom pesni; spremljava glasbil je le postranska, nebistvena stvar. Njihove pesni so bolj recitativne nego melodične in navadno ne obsegajo več kot eno kvarto.

Prof. Alojzij Musil, ki hodi že več let po puščavi kot pobratim beduinov in proučuje ondotne razmere, je priobčil v svojih spisih o Petrejski Arabiji in v svojem velikem delu o zapuščenem gradu „K̄sejr ‘Amra“, stoječem sredi pustinje, zanimive stvari, med temi tudi več pesmi, ki jih je slišal sam in si jih je zabeležil na lieu mesta. Izmed 12 pesni, ki jih podaja v knjigi „K̄sejr ‘Amra“, ima ena sama obseg kvinte, druge imajo le kvarto,

malo terčo ali celò le sekundo. Na pr. Maščevalna ali bojna pesen, ki so jo peli bojevniki 9. junija 1898 se glasi (l. c. str. 43):

I.

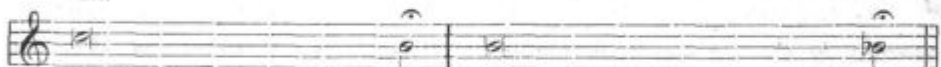
In ko so se vračali zmagoviti boritelji 10. junija nazaj v šotorišče, so jih sprejeli starčki, otroci, žene in dekleta, prepevaje tole zmagoslavno pesen (l. c. str. 46):

II.

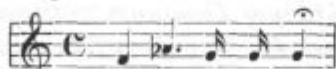
Ker so pa prinesli zmagovalci tudi mrtveca s seboj, nadebudnega mladeniča, ki ga je zadela kroglija iz nasprotnikove puške, so zapele žene in dekleta žalostinko (ma 'id), popolnoma recitativno pesen v obsegu ene sekunde (l. c. str. 47):

III.

- 1) Táb le 'eb al-hajl já subjân táb
 2) wal-hasa war-ráml táht al-hajl ráb
 3) al-walád Hoğr ka'mnu h-al - 'akâb
 4) mut-le-kan 'end id-ni-ha zúrk al - hrâb.

Tu smo torej videli tri zglede v obsegu od kvarte do sekunde nizdol. Pesni, ki obsegajo več kot eno kvarto, so tudi v melodiji živahnejše in muzikalno zanimivejše, a stoje brezdvomno pod večjim vplivom grške glasbe, ki je v prvem tisočletju pred Kristom poživljala staroegiptovsko. Občudovati nam je pa strogo uredbo posameznih delov takih melodij, tudi tistih, ki ne presegajo kvarte. Tako sestaje n. pr. prva beduinska melodija iz dveh odstavkov, ki se nespremenjeno ponovita, druga iz treh sličnih in enega sklepnega motiva, tretja iz dveh motivov. Pri drugi pesnici so bili prvotno brez dvojbe prvi trije motivi do pičice enaki:

varianste so slučajne, kolikor morem soditi.

Naj navedem še en primer te izrazite členovitosti in zakonitosti v sestavljanju melodij, katero je Platon tako občudoval. Ta primer je priobčil Anglež E. W. Lane v svoji knjigi: *An account of the Manners and Customs of the modern Egyptians* (5. izdaja, 1871, II. zvez., str. 79):

IV.

Pesenca obsega le kvarto in ima vkupe 5 motivov. Prvi, rastoči del¹ (*a, b, c*) sestaje iz dveh motivov (I, II), ki se trikrat natančno ponavljata; drugi, pojemajoči del (*d*) ima pa tri različne motive, katerih prvi (III) se i po intervalih in po ritmu tesno oslanja ob predhajajočega drugega.

(Dalje prih.)

Poživimo iznova naše Cecilijino društvo!

(Fr. Ferjančič.)

(Konec.)

Pravi cecilijanec je ob enem dober, veren katoličan, ker to dvoje se ne da ločiti drugo od drugega. Kot tak bo pa visoko cenil tudi duhovne dobrote, ki mu jih naklanja Cecilijino društvo. K tem duhovnim dobrotam moramo pred sem šteti odpustke. Rajni sv. Oče Leon XIII. je 15. maja l. 1886. podelil odpustek 7 let in 7 kvadragen vsem udom Cecilijinega društva, ki na god sv. Cecilije ali nedeljo prej ali pozneje obišejo cerkev ali javni oratorij.

Nadalje vdobé udje 100 dni odpustkov po enkrat na dan, ako molijo naslednjo antifono z verzikeljnom in oracijo:

Antiph. Cantantibus organis Caecilia Domino decantabat dicens: Fiat cor meum immaculatum, ut non confundar.

V. Ora pro nobis, Sancta Caecilia,

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus. Deus, qui nos protectione Sanctae Caeciliae Virginis et Martyris laetificas, da, ut quam pie veneramus, etiam pie conversationis sequamur exemplo. Per Christum Dominum nostrum. — R. Amen.

V slovenskem, od preč. kn. šk. ordinariata v Ljubljani dne 9. januarja 1909, št. 110 odobrenem prevodu se glasi ta molitev takole:

Ko so donela glasbila, je Cecilija Gospodu péla, rekoč: Bodi moje srce brezmadežno, da ne bom osramočena.

V. Prosi za nas, sveta Cecilija.

O. Da postanemo vrcdni obljud Kristusovih.

Molimo. O Bog, ki nas razveseljuješ z varstvom svete device in mučenke Cecilije, daj, da jo bomo, ki jo pobožno častimo, z zgledom pobožnega življenja tudi posnemali. Po Kristusu, Gospodu našem. — O. Amen.

Upam, da bodo društveni udje k svojim vsakdanjim molitvam radi pridevali tudi to z odpustki obdarovano molitev ter si tako od društvene zavetnice, sv. Cecilije, izprosili potrebnega blagoslova za svoje delovanje na cerkvenoglasbenem polju.

Pa ne gledé na odpustke stori Bogu dopadljivo delo, kdor pristopi k Cecilijinemu društvu, saj s tem podpira društvo, čigar glavna naloga je, poveličevati čast božjo.

Kdo se bo torej še obotavljal pristopiti k našemu društvu, kdor je količkaj vnet za procvit cerkvene glasbe in za čast božjo?

Omenil sem že, s koliko vnemo so se oklenili našega društva ob njega ustanovitvi vsi prijatelji prave cerkvene glasbe. Bodi mi dovoljeno, izmed onih gospodov, ki so pred 32 leti stali ob zibelki našega društva, omenjati zlasti enega gospoda, ki naj bi bil vsem v zgled in posnemanje. V mislih imam namreč velezaslužnega gospoda prelata in v pokojenega bogoslovnega profesorja Josipa Smrekarja. Upam, da mi skromni gospod ne bo štel v zlo, ako ga tu omenjam, saj se godi to iz najboljšega namena.

Imenovani gospod prelat je ob novem letu obhajal že štiridesetletnico, odkar je ud Cecilijinega društva. Toda poreče kdo: kako je to mogoče, saj je bilo naše društvo ustanovljeno še le pred 32 leti?

Ali gospod Smrekar v svoji gorečnosti zaboljšanje cerkvene glasbe ni čakal, da bi se šele pri nas ustanovilo Cecilijino društvo; ne, kakor hitro je bilo ustanovljeno splošno Cecilijino društvo na Nemškem, je že tamkaj pristopil kot ud.

Pred seboj imam Wittove „Fliegende Blätter für kath. Kirchen-Musik“ iz leta 1869. Tamkaj je tudi zapisnik udov, kakor so se po vrsti pridružili splošnjemu Cecilijinemu društvu. Gospod Smrekar, ki je bil tedaj prefekt v ljubljanskem Alojzijevišču, nosi zaporedno številko 419; pristopil je torej k Cecilijinemu društvu še preje, nego na pr. sedanji predsednik splošnjega Cecilijinega društva, Fr. Haberl, ki je bil tedaj kaplan in organist pri „S. Maria dell' Anima“ v Rimu, kajti Haberl ima še le številko 603. Gospod Smrekar je v tisti dobi pismeno občeval tudi z dr. Wittom. Med vrlimi možmi, ki so se tedaj trudili za ustanovitev našega Cecilijinega društva, ima nemajhne zasluge tudi gosp. Smrekar. Na prvem občnem zboru dne 14. junija l. 1877. ga najdemo že med odborniki našega društva. Zaradi bolehnosti je sicer pri četrtem občnem zboru, 13. septembra l. 1880. izstopil iz odbora, toda kot ud je ostal društvu zvest do današnjega dne. Velike zasluge si je gospod v tej dobi stekel zlasti na polju našega orglarstva. Znano je, v kako tesni zvezi je bil z njim rajni orglarski mojster Goršič. Da se je ta mojster povzpел do tolike višine, je v prvi vrsti Smrekarjeva zasluga. Mimogredé omenjam, da obhaja letos gospod Smrekar tudi štiridesetletnico, odkar je napravil prvi podrobni načrt in izvršil vsa potrebna izračunanja za orjaške frančiškanske orgle v Ljubljani.

Tako je gospod prelat Smrekar eden najstarejših udov Cecilijinega društva ne samo med nami Slovenci, temveč tudi med Nemci.

Naj bi njegov zgled vzbudil tudi med nami mnogo posnemavcev, ki bi z enako gorečnostjo pristopili k našemu društvu, ter z enako stanovitnostjo vztrajali pri društvu. Skupna deviza vseh prijateljev cerkvene glasbe

bodi: Združimo se kar najštevilneje v Cecilijinem društvu, da bomo z združenimi močmi delovali v prospah tega društva in s tem tudi v prospah cerkvene glasbe. Na ta način bomo brez dvoma dosegli še mnogo lepših uspehov na cerkvenoglasbenem polju.

Orgle v Šmartnem pri Litiji.

Mojster Josip Brandl, Maribor, delo 68., cena 13.400 kron.

Dispozicija:

I. Manual: 1. Principal 16', 2. Principal 8', 3. Koncertflöte 8', 4. Gamba 8', 5. Sacralional 8', 6. Gedeckt 8', 7. Trompete 8', 8. Octav 4', 9. Flauto dolce 4', 10. Rohrflöte 4', 11. Waldflöte 2', 12. Cornet 4 vrsten, 13. Mixtur, čvetorovrsten.

II. Manual: 14. Bordun 16', 15. Geig. Princip. 8', 16. Wienerflöte 8', 17. Lieblich Gedeckt 8', 18. Aeoline 8', 19. Oboë 8', 20. Flauto trav. 4', 21. Gemshorn 4'.

Pedal: 22. Principalbaß 16', 23. Gamberbaß 16', 24. Subbaß 16', 25. Posaupe 16' 26. Quintbaß 10 2/3, 27. Octavbaß 8', 28. Cello 8'.

Kopule: Suboktav II—I, Superoktav II—I, Superoktav I. Manual, Superoktav II. Manual, Pedalkoppel ad I., ad II., Melodikoppel, Baßkoppel, Generalkoppel.

Zbiralniki: šest naraščajočih zbiralnikov od PP do Tutti, Principalchor, Streicherchor, Flötenchor.

Dve prosti kombinaciji, Pedalumschalter, Registerschweller.

Sistem je pri teh orglah čista pnevmatika brez stožkov, mesto membran odpirajo, sapi tok mešički; odpirajo se le tisti mešički, za katere se odpro registri, dočim pri stožkih skačejo vedno vsi stožki enega tona. Med stožke rada pride smet, tukaj ni mogoče.

Meh je takoinenovani „Kastenbalg“, ki pa nima na vrhu balanse, marveč ga vzdržuje v ravnotežju železne škarje v notranjščini, ki se ne vidijo. Pritisk sapa za I. Manual je 95 m/m, za drugi 90 m/m; iz velikega skladišča prilaha namreč sapa v manjše, ki ima manj uteži. Meh se spravi v tek z vretenom (Kurbel), ki žene pet zajemaveev. Sapa je izdatna in mirna.

Ves material je spravljen v dveh omarah, ki sta spodaj zvezani med seboj, tako, da se vidi po celi cerkvi rozeta fasade. Prospekta sta samo dva. Igralnik spredaj iz hrastovega lesa je jako eleganten. Registri so v podobi deščic nad manualom vsi v eni vrsti, nad njimi dve prosti kombinaciji v podobi navadnih vlakov. Zbiralniki so na deski med I. in II. manualom, pa se tudi lahko rabijo z ного.

Klaviaturi sta blizu ena drugi, tipke imajo nekoliko praznega teka, igranje je pa radi tega malo težavno, ker se vdirajo pregloboko. Gorenje tipke pedala so prenzike, v sredi prekratke. Pult stoji odločno previsoko.

Gledé dispozicije opomnim: V pedalu je Subbas pretih, Gamberbas premočan. V I. manualu manjka enega prav nežnega izpremena, s katerim bi se dali spremljati registri II. manuala. V II. manualu bi bil na mestu en 2' ali celo Doublette.

Intonacija je prav dobra, značilna; velika vrhna orgel je, da se je cink prav dobro uporabljal mesto lesa, in da je toliko flavt 8' in 4' v orglah. Učinek celih orgel je velik, bliščeč, skoraj precezen; vzrok je močna sapa in oktavne zveze v Tutti. Pri obljudenju cerkvi se menda izgubi ta reznost. Naš ideal je dandanes: široke menzure in zmeren sapi pritisk. Delo je prav dobro, zanimivo in podučno, in bilo je prijetno preizkušati delo drugega, pri nas manj znanega mojstra.

Postscriptum. Funkcija na dan kolavdacije ni bila najboljša; ta in oni ton ni odgovarjal in trebalo je urne regulacije. Tudi kombinacije niso docela ustrezale. To je napotilo kolavdatorja k opombi, da bo treba, vsaj začetkoma, večkrat mojstra k orglam, dokler se vse ne poleže in deregulira. Slutnja ta je bila upravičena, ker poročila se glase, da funkcija orgel ni najboljša. Cerkevno predstojništvo ima petletno garancijo, a za organista so taki nedostatki neprijetni.

P. Hug. Sattner.

Nove orgle za Dol pri Ljubljani.

Orglarski mojster J. Milavec v Ljubljani je kot svoje 15. delo dovršil orgle za župnijo Dol z dvema manualoma in sledečo dispozicijo:

I. manual:

1. Principal 8',
2. Cevna flauta 8',
3. Gamba 8',
4. Oktava 4',
5. Dubleta 2³/₅' 2'.

II. manual:

6. Ljubki burdon 8',
7. Salicional 8',
8. Flauto amabile 4'.

Pedal:

9. Subbas 16',
- 9a. Pianobas 16'.

Zvez: II.—I. man.
superokt. II.—I. man.
subokt. II.—I. man.

superokt. v I. man.
superokt. v II. man.

Zbiralniki: p. mf. f. Tutti, sprožnik. Nogavnica za crescendo vseh registrov (General-Registercrescendo). Avtomatična pedalna izpremena.

Male orglice, pa veliko, vzorno delo. Intonacija mehka, voljna, pa vendar čudovito izrazita, naravnost sijajna. Je nekaj v Milavčevi intonaciji, kar se ne da brez ostanka povedati, nekaj samosvojega, kar malokdaj celo v orglah priznanih, hvaljenih mojstrov najdemo: tisto je, česar se ne naučiš iz nobene knjige, česar ti ne povedo niti najnatančnejše formule, ako ne čutiš v svojem notranjem: tisto je, kar mora mojster iz svojega notranjega vdihniti, da postanejo orgle res umetnina. To je pri nas znal stari Krishman, znal Goršič, in sedaj — če nas prav vse ne vara — stopa Milavec na plan.

Posebno je treba povdarjati to, da Milavec intonira vsake orgle čisto po svoje, primerno cerkvi, številu registrov z vednim ozirom na praktično uporabo; tako so vsake orgle samostojne ne le po dispoziciji, ampak tudi po značaju istoimenskih registrov. Prav zato se dajo registri tako lepo vezati (kombinirati) in se celota staplja v tako jasno, bliščečo, pa kljub vsej moči nikdar kričečo enoto. — Zanimivo je, kaj se da iz tako malih orgel izvabiti; poleg navadnih kombinacij, ki jih na prvi pogled napraviš, naj omenim samo tehle tri: Gamba in dubleta skupaj dasta Kvintaten; če pritegneš še cevno flauto, ti zahohlja fagot, da si ga vesel; flauto amabile iz II. man. priklopljen s super in suboktavo h gambi I. man. da tako mehko oboe, da prave oboe ne dobiš lepše. —

Glede avtomatične pedalne izpremene si ne morem kaj, da bi ne omenil posebne prednosti Milavčeve iznajdbe. Večina mojstrov dela takole: če preideš s prvega manuala na drugega, ti pač pedal poje drugemu manualu primerno tišje; toda ko popustiš tipke II. man., ti pedal takoj zatuli kakor je urejen za I. manual, ne da bi se ti I. manuala le doteknil. To je kajpada zelo neprilичno, če ima na pr. II. manual pavze, pedal bi moral pa dalje primerno tiho igrati. Pri Milavčevem sistemu pa pedal tudi v tem slučaju še vedno II. manualu primerno tiho poje, dokler ne pritisneš vsaj ene tipke na I. manualu.

Dolski župniji pa tudi mojstru prav iz sreča čestitamo!

Fr. Kimovec.

Dopisi.

Z Brezj pri Mariji pomagaj. — Poročilo o cerkvenem petju za l. 1908. Na novo se je priučilo sledeče: „Missa de Angelis“, tradicionalni koral, priredil Fr. Kimovec. „Missa in honorem B. M. V. de Loretto“ V. Goller. „Te Deum Laudamus“. Modus simplex, gregorijanski koral. Prav dobro so došle „Božične pesmi“, drugi pomnoženi natis za mešan zbor, priredila P. Ang. Hribar in P. Hug. Sattner, ki so se proizvajale brez izjeme. Med letom se je pelo brez priprave več pesmic iz Cecilije in druge, ki pred še niso bile na vrsti. Že omenjena „Missa de Loretto“ je nekaj posebnega za take, ki znajo ceniti umetno in res pravo cerkveno glasbo. Tudi preprostem ljudstvu je ngajala. Zdelo se jim je to nekaj

izvanrednega. Od zbora jih je en par izostalo, na kar se je pa priučilo več novincev, kar povzroča, kakor je pač vsem cecilijanskim sotrudnikom znano, mnogo truda. Sedaj šteje zbor 6 sopranov, 5 altov, 3 tenorje in 6 basov. Vsi marljivo in redno prihajajo k pevskim vajam. Za igre na orglah na novo je v izvrstno porabo „Orgelstücke moderner Meister“ Johannes Diebold in v slučajih tudi Pièces pour Orgue Joseph Callaerto I. in II. zvezek. Toda treba precej spretnosti. Vse drugo je že razvidno iz zadnjega poročila l. 1907 št. 12. C. Glasbenika.

Ivan Bole.

Razne reči.

— Perosijev oratorij: Rojstvo Zveličarjevo (Il natale del Redentore) je „Glasbena Matica“ dvakrat izvajala dne 3. in 4. februarja v popolnoma razprodani veliki dvorani hotela Uniona. Delo samo stoji na višku moderne glasbene dovršenosti: ni je vrline v moderni glasbeni tehniki niti kar se tiče orkestra, niti kar se tiče zbora ali solistov, ki bi je mojster Perosi ne obvladal. Vendar pa moramo reči, da so ona mesta najlepša, kjer je mojster pustil takoreč vso moderno tehniko, ves rafinirani moderni glasbeni aparat, mesta, ki stoje pred nami v neki neiskani, skoro bi dejal spontanni, naivni, naravni glasbeni krasoti, mesta, ki s svojo nedolžno preprostostjo čudovito mogočno, veličastno učinkujejo. Sploh pa moramo reči, da Perosi obvladuje vse sloge od starega sloga „a capella“, do preobčutne kulturne umetnosti najnovejšega modernega okusa. — „Glasbena Matica“ si je zlasti v svojem ne-utrudnem vodju Hubadu stekla s tem trudapolnim delom novih zaslug za slov. glasbeno izobrazbo. Zlasti zbor je zopet stopil na nekdanjo višino. Škoda, da še oratorij ni še v tretje ponavljal; še enkrat bi bila dvorana polna.

— Za nove velike orgle v ljubljanski stolnici je naročil kn. šk. ordinariat mil. g. prelatu, prof. Smrekarju pripravljavna dela. Gospod prelat, prvi strokovnjak na Slovenskem, bržkone tudi v celi Avstriji, je sklical enketo večšakov, ki so soglasno izjavili, naj se delo poveri domačemu mojstru Iv. Milavecu v Ljubljani, ki je po naročilu kn. šk. ordinariata tudi že začel s pripravljavnimi deli. Naj bi čuvala sv. Cecilija nad važnim delom, da bi se z božjo pomočjo srečno izvršilo!

— Sicherl: Velikonočne pesmi. (Riharjevi in drugi napevi.) Naj se nam ne zameri, a izzvani zapišemo par besedi dobri stvari v obrambo. „Slovenec“ v reklamnem delu „Kat. bukvarne“ venomer ponavlja, da so ti napevi „cerkveno dostojna skladba“. Ni treba drugega, kakor pogledati partituro samo po vrhu, da se prepričamo, da so te besede le neotesana ironija, porogljiv posmeh dostojnosti cerkv. skladb. Izjavljamo tudi, da naš list, umetnost in cerkv. glasba nima nobenega stika z reklamnimioticami v kateremkoli listu. Med vsemi skladbami je komaj mogoče katero dobiti, da bi jo kazalo peti v cerkvi. Pa tudi v tem slučaju bi se morala harmonizacija marsikje izboljšati.

Fr. Kimovec.

Oglasnik.

Šest zvezkov izbornih skladb za orgle (Auswahl kirchlicher Orgelkompositionen) je izdal Adolf Gessner, cesarski glasbeni ravnatelj in profesor na konservatoriju v Strassburgu. Cena 12 mark za celo delo (208 komadov na 213 straneh velikega kvartformata), tudi v 6 zvezkih po 2 m. 40 v. Langensalza, založil Herman Beyer in sinovi. V krasni izdaji obsega ta zbirka razne pred- in poigre 80 komponistov od 16. stoletja do današnjih časov, in sicer začenja zbirka z lahkimi in konča s težjimi za poljubno izbero. Pri tej izdaji se je oziral izdajatelj posebno na obilgatni pedal, ki se pri prvih zvezkih igra prav lahko, ker je njegova uporaba na posebni vrsti jako skrbno označena. Zbirka cela je prvič jako praktična za cerkev, drugič pa tudi zelo instruktivna za teoretičen poduk, ker obsega mnogo vzornih starejših fug, fuget, koralnih prediger poleg modernih prostih in imitatoričnih pred- in poiger. Nekaj pojasnil podaje izdajatelj sam v predgovoru, ki ga konča z izrekom: Ut in omnibus glorificetur Deus!

Listnica uredništva.

Naj razni gospodje dopisniki nekoliko potrpe, pride polagoma vse na vrsto, četudi včasih nekoliko ostriženo. Brez škarij se ne more urejevati.

Današnjemu listu je pridejana 3. štev. priloga.

Odgovorni urednik lista dr. Andrej Karlin. — Odgovorni urednik glasb. priloge Stanko Premri. Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska Zadržna tiskarna v Ljubljani.